

	Emri i institucionit: DREJTORIA E PËRGJITHSHME E STANDARDIZIMIT	Dokumenti Nr.: RC/DS/117	
	Titulli: Plani strategjik i biznesit për DPS/KT	Versioni: 01	Faqe Nr.: Faqe 1/3

PSB, 24.11.2021

Titulli i DPS/KT:

DPS/KT 4 “Pajisjet elektrike dhe elektronike”

A. Historiku dhe fusha e zbatimit

DPS/KT 4 është krijuar në 14.05.2007, në përputhje me Ligjin Nr. 9870, datë 02.04.2008 “Për Standardizimin”, i ndryshuar dhe Rregulloret e brendshme të DPS, të cilat janë në përputhje me Rregulloret dhe Strategjitë e Organizmave të Standardizimit në nivel Evropian (CEN dhe CENELEC) dhe Ndërkombëtar (ISO dhe IEC), mbi krijimin dhe funksionimin e Komiteteve Teknike. Krijimi i këtij KT-je përkon edhe me marrjen e statusit të DPS si *Affiliate* në CENELEC - Komitetin Evropian të Elektroteknikës për Standardizimin.

Fusha e këtij KT është adoptimi i standardeve dhe dokumenteve evropiane (CENELEC) dhe ndërkombëtare (IEC) si Standarde Shqiptare (SSH) dhe Dokumente Shqiptare të Standardizimit (DS), në lidhje me përkufizimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike, si dhe përdorimi i tyre. Fushëveprimi i këtij KT-je shtrihet në grupin e standardeve për Turbinat e erës, Transformatorët e fuqisë, Pajisjet e shpërndarjes dhe kontrollit për tensionin e ulët/lartë, Punime nën tension, Pajisje mbrojtëse ndaj impulseve në tension të ulët/lartë, Makineritë elektrike rrotulluese, Materialet magnetike, Sistemet e gjenerimit të energjisë së erës, Akumulatorë dhe bateri, Linjat ajrore, Nano-prodhimin si dhe Sistemet e Menaxhimit të Energjisë, duke adoptuar:

- standarde që japin informacion rreth përkufizimeve, terminologjisë, përdorimit, performancës, mirëmbajtjes, përmirësimit, udhëzimeve për zbatim, metodave dhe aparateve të provave, kërkesave të sigurisë dhe informacione të tjera të nevojshme për përdoruesit e këtyre standardeve; kryesisht prodhues, konsumator, institucione shtetërore dhe inspektorate teknike, akademi, laboratorë etj.;
- standarde që lidhen me përdorimin e këtyre pajisjeve të marra më vete, si dhe përdorimi i tyre në montime dhe sisteme të përdorura në të gjitha fushat e jetës (industri, shëndetësi, energjetikë, transport etj), si dhe efektet e tyre tek përdoruesit dhe ndikimi në mjedisin rrethues etj.

Aspektet elektrike dhe elektronike të pajisjeve, llojet, kufijtë, përdorimet dhe kufizimet janë brenda fushëveprimit të këtij KT.

B. Mjedisi i biznesit

B. 1. Të përgjithshme

Puna e KT 4 vazhdon me një ritëm të shpejtë duke pasur parasysh zhvillimet e teknologjisë në dekadat e fundit dhe përfshirjen e pajisjeve elektrike dhe elektronike pothuajse në të gjitha fushat e jetës. Gjithashtu, integrimi i tyre në automatizimin e proceseve dhe sisteme nga më kompleksët, detyron funksionimin e këtij Komiteti Teknik. Duke pasur këtë lloj shtrirje edhe palët e interesit janë të angazhuara të marrin pjesë më proceset e standardizimit në këto fusha. Një pjesë e konsiderueshme e standardeve të adoptuara nga ky KT janë standarde të harmonizuara nën Direktivat; LVD – Direktiva e Tensionit të Ulët (2014/35/EC) dhe EMC - Përputhshmëria elektromagnetike (2014/30/EC). Në kuadrin e përmbushjes së detyrimeve për anëtarësim në CEN/CENELEC dhe duke u bazuar edhe në strategjinë e DPS është e detyrueshme për ne adoptimi 100% i standardeve të harmonizuara nën këto direktiva.

Terminologjia e KT 4 është mjaft e qartë dhe e kuptueshme në lidhje me pajisjet, përdorimin dhe metodat e provave. Kërkesat e sigurisë shërbejnë për mbrojtjen e konsumatorëve dhe përdoruesve të këtyre pajisjeve si dhe për eliminimin e barrierave në tregti.

B. 2 Kërkesat e tregut

Kërkesat e tregut për pajisjet që mbulohen nga ky KT duhet të përputhen me kërkesat e përdoruesve, prodhuesve, enteve, autoriteteve të inspektimit etj. Duke pasur parasysh përdorimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike në të gjitha fushat e jetës (industri, shëndetësi, energjetikë, transport etj), kërkesat e tregut për standarde në këtë fushë vijnë nga shumë palë të interesuara. Rritja e sigurisë në përdorimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike është një tjetër kërkesë e përdoruesve dhe prodhuesve të këtyre pajisjeve.

	Emri i institucionit: DREJTORIA E PËRGJITHSHME E STANDARDIZIMIT	Dokumenti Nr.: RC/DS/117	
	Titulli: Plani strategjik i biznesit për DPS/KT	Versioni: 01	Faqe Nr.: Faqe 2/3

Përdoruesit e standardeve të adoptuara nga KT 4 përfshijnë konsumatorët, prodhuesit e pajisjeve, bizneset, akademinë dhe laboratorët e testimit, shitësit, autoritetet e inspektimit etj.

B. 3. Treguesit sasiorë të mjedisit të biznesit

Përdoruesit e standardeve të adoptuara nga KT 4 përfshijnë konsumatorët, prodhuesit e pajisjeve, bizneset, akademinë dhe laboratorët e testimit, shitësit, autoritetet e inspektimit etj.

Duke pasur parasysh përdorimin e këtyre pajisjeve të marra më vete, si dhe përdorimi i tyre në montime dhe sisteme të përdorura në të gjitha fushat e jetës (industri, shëndetësi, energjetikë, transport etj), si dhe efektet e tyre tek përdoruesit, ndikimi në mjedisin rrethues, kërkesa/nevoja për këto standarde është e vazhdueshme.

Standardet e adoptuara nga ky KT kanë përdorim të gjerë dhe synojnë:

- përmirësimin e cilësisë së produktit;
- kontrollin e prodhimit;
- sigurinë e cilësisë;
- përmirësimin e konkurrencës;
- ndihmën në globalizimin e ekonomisë të bazuar në konkurrencë.

C. Përfitimet

Puna e DPS/KT 4 duhet të rezultojë në adoptimin e standardeve që do të mundësojnë:

- zhvillimin e pajisjeve elektrike dhe pajisjeve/sistemeve elektronike;
- për fushat ku ato përdoren dhe si pjesë e sistemeve të tjera, në të gjitha fushat e ekonomisë,
- lehtësimin e lidhjes midis prodhuesve, konsumatorëve dhe organeve përgjegjëse për inspektimin dhe testimin teknik;
- mbështetjen për tregun e brendshëm dhe legjislacionin evropian.

D. Pjesëmarrja në DPS/KT 4

Në KT 4 ka përfaqësues nga institucione publike dhe biznese, Qendra e Botimeve Zyrtare, ANTA, *Energy Development Group Sh.a.*, *Termoimpianti*, *Conaltus sh.p.k.*, si dhe Instituti "Harry Fultz", të cilët punojnë në sektorë ku puna e tyre lidhet me pajisjet elektrike dhe elektronike. Llojet e pajisjeve, përdorim i pajisjeve, kufijtë e përdorimit, kufizimet dhe vendosja në ambientet e përdorimit. Palët e interesuara në raste të veçanta për probleme specifike mund të emërojnë ekspertët e tyre në grupet e punës të ngritura nga KT për çështje specifike në formë nën-komiteti ose grupet e punës.

E. Objektivat dhe strategjitë

E. 1. Objektivat e përcaktuara nga DPS/KT 4

- Adoptimi i standardeve, në përputhje me rregulloret e brendshme dhe procedurat e punës për hartimin dhe adoptimin e standardeve shqiptare dhe dokumentet e tjera të standardizimit, për pajisjet, përdorimet e tyre dhe sigurinë, që mbulohen nga ky KT, duke përgatitur çdo vit programin e punës së KT;
- Përfaqësimi i interesave kombëtare në organizmat evropiane dhe ndërkombëtare kur ajo kërkohet;
- Aplikimi i parimeve themelore të standardizimit;
- Përgatitja dhe pasurimi me terma të reja të fushës i fjalorit terminologjik;
- Gjurmimi i standardeve të reja në këtë fushë sipas zhvillimeve të fundit teknologjike.

E. 2. Strategjitë e përcaktuara për arritjen e objektivave

Përmbushja e objektivave të DPS/KT 4 bazohet në punën për adoptimin e standardeve dhe dokumenteve evropiane dhe ndërkombëtare si Standarde Shqiptare (SSH) dhe Dokumente Shqiptare (DS) të Standardizimit, duke punuar paralelisht me KT "pasqyrë" të CENELEC dhe IEC, si më poshtë:

Emri i institucionit:

DREJTORIA E PËRGJITHSHME E STANDARDIZIMIT

Dokumenti Nr.:

RC/DS/117

Titulli:

Plani strategjik i biznesit për DPS/KT

Versioni:

01

Faqe Nr.:

Faqe 3/3

CLC/TC 14	Transformatorët e fuqisë
CLC/TC 2	Makineri elektrike rrotulluese
CLC/TC 11	Linjat elektrike ajrore mbi 1 kV a.c. (1,5 kV d.c.)
CLC/TC 17AC	Pajisje shpërndarëse dhe kontrolli për tension të lartë
CLC/TC 37A	Pajisjet mbrojtëse të tensionit të ulët
CLC/TC 88	Turbinat e erës
CLC/TC 22X	Fuqia elektrike
CLC/TC 38	Transformatorët e instrumenteve
CLC/SR 37B	Komponentë për pajisjet mbrojtëse ndaj impulsit të tensionit të ulët
CLC/SR 90	Superpërçueshmëri
CLC/SR 17	Pajisje shpërndarëse dhe kontrolli
CLC/SR 36	Izolues
CLC/SR 37	Pajisjet mbrojtëse ndaj tensionit të ulët
CLC/TC 36A	Izolatorët kalimtar
CLC/TC 21X	Akumulatorë dhe bateri
CLC/TC 17B	Pajisje shpërndarëse dhe kontrolli për tension të ulët
CLC/TC 78	Pajisjet dhe veglat për punime nën tension
CLC/SR 113	Standardizimi i nano-teknologjisë për produktet dhe sistemet elektrike dhe elektronike
CLC/TC 121A	Pajisje shpërndarëse dhe kontrolli
CLC/SR 121B	Montimet e pajisjeve shpërndarëse dhe të kontrollit të tensionit të ulët
CLC/TC 95X	Reletë matëse dhe pajisjet mbrojtëse
CLC/SR 4	Turbinat hidraulike
CLC/SR 107	Menaxhimi i procesit për pajisje avionike
CLC/SR 97	Instalime elektrike për ndriçimin dhe ndriçimin e aerodromeve
CLC/SR 35	Pila dhe bateri
CLC/SR 3D	Vetitë e produktit dhe klasat, si dhe identifikimi i tyre
CLC/SR 3	Strukturat e informacionit, dokumentacioni dhe simbolet grafike
CLC/SR 3C	Simbolet grafike për përdorim në pajisje
CLC/TC 23E	Ndërprerësit dhe pajisje të ngjashme për përdorime shtëpiake dhe të ngjashme
TC 96	Transformatorët, reaktorët, njësitë e furnizimit me energji elektrike dhe kombinimet
TC 18	Instalimet elektrike të anijeve dhe të njërive të lëvizshme dhe fikse në det të hapur

F. Planifikimi

Për realizimin e objektivave të më sipërme ky KT organizon punën sipas Rregulloreve të brendshme të DPS dhe procedurave të punës për adoptimin e standardeve dhe dokumenteve të standardizimit. Në këtë kuadër bazuar në propozimet/kërkesat për standarde të reja, fillon punën për përgatitjen e programi të punës për adoptimin e standardeve, duke ndjekur fazat nga projekt deri në fazën e publikimit.

G. Financimi

Kryetari dhe anëtarët e KT-së punojnë mbi baza vullnetare dhe pa pagesë.
Sekretari i KT është punonjës i DPS.

Sekretari i DPS/KT 4

(Anita REÇI)